

CAREERS360

ASSAM HSLC
SANSKRIT
Question Paper 2019

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following questions :

1×9=9

তলৰ প্ৰশ্নবোৰ উত্তৰ দিয়াঁ :

নীচেৱ প্ৰশ্নগুলোৱ উত্তৰ দাও :

(a) Give a Sanskrit equivalent of the word 'পৰিতোষঃ'.

'পৰিতোষঃ' শব্দটোৱ এটা সংস্কৃত প্ৰতিশব্দ দিয়াঁ।

'পৰিতোষঃ' শব্দটিৱ একটি সংস্কৃত প্ৰতিশব্দ দাও।

(b) Disjoin the word 'কুত্ৰচিদৰণ্যে'.

'কুত্ৰচিদৰণ্যে' _____

'কুত্ৰচিদৰণ্যে'

(c) Who is a

on 'গৰ্দভকুক্তুৰকথা'?

'গৰ্দভকুক্তুৰকথা'

?

'গৰ্দভকুক্তুৰকথা'

(d) How m

শ্ৰীমদ্ভগবদ্গীতা'?

'শ্ৰীমদ্ভগব

'শ্ৰীমদ্ভগবদ্গীতা' তে কথাট অধ্যায আছে?

(e) "অভ্যাসেন তু কৌন্তেয বৈৰাগ্যেণ চ গৃহ্ণতে।"

Who is referred to as 'কৌন্তেয' here?

ইয়াত 'কৌন্তেয' বুলি কাক বুজোৱা হৈছে?

এখানে 'কৌন্তেয' বলতে কাকে বোৱানো হয়েছে?

(f) Bharat was the son of কৈকীয়ী.

Write 'yes' or 'no'.

ভৰত কৈকীয়ীৰ পুত্ৰ আছিল।

'হ্য' নে 'নহ্য' লিখাঁ।

ভৰত কৈকীয়ীৰ পুত্ৰ ছিল।

'হ্য' অথবা 'না' লেখো।

(g) Write the opposite word of 'নির্ঘণ্ট':

'নির্ঘণ্ট:'-র বিপরীত শব্দ লিখো ।

'নির্ঘণ্ট:'-র বিপরীত শব্দ লেখো ।

(h) Who is the friend in abroad?

বিদেশত মিত্র কোন ?

বিদেশে মিত্র কে ?

(i) Who is the author of the book, 'অনাদিপাতন'?

'অনাদিপাতন' প্রকাশন-র লেখক কোন ?

'অনাদিপাতন' প্রকাশক কে ?

2. "ঐ ধর্ম: সনাতনঃ"

What is meant by 'সনাতন ধর্ম' here?

ইয়াত 'সনাতন ধর্ম' মানে কি বুজোঁৰা হৈছে ?

এখানে 'সনাতন ধর্ম' বলতে কী বোঝানো হয়েছে ?

3. Why did the leader of the monkeys want to go to the forest from the king's palace?

বান্দৰৰ দলপতিয়ে বাজপ্রাসাদৰ পৰা কিয় বনলৈ গুঁচি যাব বিচাৰিছিল ?

বানরের দলপতি রাজপ্রাসাদ থেকে কেন বনে যেতে চেয়েছিল ?

4. "সুরনাথ! ন কিমপি আশ্র্বয্মু।"

Who is the speaker here? Who is referred to as 'সুরনাথ' here?

ইয়াত বক্তা কোন ? ইয়াত 'সুরনাথ' বুলি কাক বুজোঁৰা হৈছে ?

এখানে বক্তা কে ? এখানে 'সুরনাথ' বলতে কাকে বোঝানো হয়েছে ?

5. Write the names of any two books written by Dr. Mukunda Madhava Sharma. 2

ডো মুকুন্দ মাধব শর্মা দেরে বচনা করা যি কোনো দুখন প্রভের নাম লিখাঁ।

ডো মুকুন্দ মাধব শর্মাৰ বচনা কৰা যে কোনো দুটো প্ৰভেৰ নাম লেখো।

6. Derive the following words : 2

তলৰ শব্দবোৰৰ বৃৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰাঁ :

নীচেৰ শব্দগুলোৱ বৃৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো :

দৃঢ়যতে ; আসীত् ; মন্যন্তে ; সন্তি।

Translate the following passages (from Q. No. 7 to Q. No. 10) : $4 \times 4 = 16$

তলৰ অনুচ্ছেদকেইটা অনুবাদ কৰাঁ (প্ৰশ্ন নং 7 ৰ পৰা প্ৰশ্ন নং 10 লৈ) :

নীচেৰ অনুচ্ছেদকয়টি অনুবাদ কৰো (প্ৰশ্ন নং 7 থেকে প্ৰশ্ন নং 10 পৰ্যন্ত) :

7. তদনন্তর তদগৃহদ্ব্যাণি হৃতু চৌরঃ প্ৰবিষ্টঃ। তস্য প্রাংগণে গৰ্দমো বদ্ধস্থিষ্ঠতি। কুকুরশ্চোপবিষ্টোৎস্তি।
অথ গৰ্দমঃ ইবানমাহ সখে, ভৱতস্তাবদ্যং ব্যাপারঃ।

Or / নাইবা / অথবা

ইত্যুক্ত্বাতীব চীত্কারং কৃত্বান্তু। ততঃ স রজকস্তেন চীত্কারেণ প্ৰবুদ্ধো নিৰাভজ্ঞকোপাদুত্থায় গৰ্দমং
লগুডেন তাড়াযামাস। তেনাসৌ পঞ্চল্বমগমতু।

8. কিন্তু ধারানগৰবাসী রাজা ভোজঃ রোগপীডিতো নিতৰামু অস্বস্থো কৰ্তৃতৈ। তস্য রোগঃ কেনাপি বৈধেন ন
নিবাৰিতঃ। তদনেন ভোজৰাজেন ভিষগুৰা অপি স্বদেশান্বিষ্কাসিতাঃ।

Or / নাইবা / অথবা

ততঃ সন্ধানকৰণ্যা কপালং যথাবত্তু কৃত্বা সংজীবিন্যা চ তঁ জীবিত্বা তস্মৈ তদ্ব দৰ্শিযামাস। তদ্ব
দৃষ্ট্বা রাজা বিস্মিতঃ ‘কিমেতত্’ ইতি তৌ পৃষ্ঠবান্তু।

9. অস্য মহাকবেঃ কীর্তিৰাশিঃ দেশদেশান্তরে প্ৰসৃতা। পৰ্নতু কবিকালিদাসঃ কদা কুত্ৰ কং বংশং স্থলবিশেষং
চ সমলং কৃত্বান্তু ইতি অস্মিন্তু বিষয়ে বিসম্বাদঃ অস্তি।

Or / নাইবা / অথবা

সপ্তাঙ্গবিশিষ্টে নাটকেৎস্মিন্তু দুষ্যন্তশকুন্তলযোঃ গান্ধৰ্ববিবাহমধিকৃত্য সৰ্বা কথা উপনিবদ্ধা
সন্তি। মালবিকাগ্নিমিত্রনাটকে অগ্নিমিত্রমালবিকযোঃ প্ৰেমকথা বৰ্ণিতা। তথা চ
বিক্রমোৰ্বশীয়নাটকে পুৰুৰোৰ্বশযোঃ কথা উপনিবদ্ধা অস্তি।

10. तदनन्तरं महेन्द्रकन्दलीमहोदयस्य विद्यालये शिक्षाग्रहणाय खेरसूती शंकरदेवस्य नामभर्तिकरणं कारितवती । कानिचित् दिनानि तत्र यापयित्वा सः वर्णमालां ज्ञात्वा एव स्वकीयां प्रतिभां प्रदर्शयितुं समर्थोऽभवत् ।

Or / नाइवा / अथवा

भागवतस्य आख्यानानि आश्रित्य अनेकग्रन्थान् च विरचितवान् । तेषु 'हरिश्चन्द्र-उपाख्यानम्' 'अजामिल-उपाख्यानम्', 'बलिछलनम्'—इत्यादयः ग्रन्थाः उल्लेखनीयाः । संस्कृतभाषायां शंकरदेवेन 'भक्तिरत्नाकर' नामकः संग्रहग्रन्थः विरचितः ।

11. Explain the following verses with reference to the context :

5×2=10

प्रसन्न-सम्रति देखुवाइ तलब श्लोककेइटा व्याख्या कराँ :

प्रसन्न-सम्रति देखिये नीचेर श्लोककथि व्याख्या करो :

(a) नापृष्टः कस्यचिद् ब्रूयात् चान्यायेन पृच्छतः ।
जानन्ति हि मेधावी जडवल्लोक आचरेत् ॥

Or / नाइवा / अथवा

अन्दिगांत्राणि शुद्धयन्ति मनः सत्येन शुद्धयति ।
विद्या तपोभ्यां भूतात्मा बुद्धिज्ञनेन शुद्धयति ॥

(b) कलहान्तानि हर्माणि कुवाक्यान्तं च सौहृदम् ।
कुराजान्तानि राष्ट्राणि कुकर्मान्तं यशो नृणाम् ॥

Or / नाइवा / अथवा

कृते प्रतिकृतिं कुर्याद्धिंसिते प्रतिहिंसितम् ।
न तत्र दोषं पश्यामि दुष्टं दुष्टं समाचरेत् ॥

12. Elucidate the idea of the following :

4×2=8

তলত দিয়াবোৰ ভাব বহলাই লিখো :

নীচে দেওয়াগুলোৱ ভাব বিজ্ঞতভাবে লেখো :

(a) মনঃ শীঘ্রতরং বাতাচ্চিন্তা বহুতরী তৃণাত্।

Or / নাইবা / অথবা

লাভানাং শ্রেয আরোগ্যং সুখানাং তৃষ্ণিত্তমা।

(b) কামধেনুরিব বিভবস্ত্বাবিণী।

Or / নাইবা / অথবা

নানাজ্ঞানসুধাস্বর্গতিনী।

13. Answer the following questions :

4×3=12

তলব প্রশ্নবোৰ উত্তৰ লিখো :

নীচেৱ প্রশ্নগুলোৱ উত্তৰ লেখো :

(a) Presen

‘শ্রীমদ্

‘শ্রীমদ্

(b) Ansv

তলব :

নীচেৱ

(i) লক্ষণঃ ভৰতং বিলোক্য কিং চিন্তযতি?

(ii) ‘‘কুমার! নাহমেবং বক্তুং সমর্থঃ’’—অত্র ‘কুমার’-শব্দেন ক: বোধ্যতে?

(iii) ভৰতস্য স্বাগতার্থ কা গচ্ছতি?

(iv) ভৰতঃ কেন সহ বনং জগাম?

s in Sanskrit :

(c) “न कालिदासाद् अपरः कवीन्द्रः”

Elucidate the idea of the statement.

वाक्याविव अर्थ बहलाइ लिखा ।

वाक्यटिर अर्थ विस्तुतताबे लेखो ।

14. (a) Account for the case-endings in **any two** of the following :

2×2=4

तलव ये कोनो दुटाव कावक-विभक्ति निर्णय कर्वाँ :

नीचेर ये कोनो दुटिर कारक-विभक्ति निर्णय करो :

‘रवानम्’ in Q. No. 7

[7 नं प्रश्नत]

[7 नं प्रश्नते]

‘वैदेन’ in Q. No. 8

[8 नं प्रश्नत]

[8 नं प्रश्नते]

‘शंकरदेवेन’ in Q. No. 10 Or

[10 नं नाइवा प्रश्नत]

[10 नं अथवा प्रश्नते]

‘अन्दिः’ in Q. No. 11(a) Or

[11 नं (a) नाइवा प्रश्नत]

[11 नं (a) अथवा प्रश्नते]

(b) Derive **any two** of the following :

2×2=4

तलव ये कोनो दुटाव ब्यूपत्ति निर्णय कर्वाँ :

नीचेर ये कोनो दुटिर ब्यूपत्ति निर्णय करो :

‘उत्थाय’ in Q. No. 7 Or

[7 नं नाइवा प्रश्नत]

[7 नं अथवा प्रश्नते]

‘उपनिषद्धा’ in Q. No. 9 Or

[9 নং নাইবা প্রশ্নত]

[9 নং অথবা প্রশ্নতে]

‘ব্রুহাত্’ in Q. No. 11(a)

[11 নং (a) প্রশ্নত]

[11 নং (a) প্রশ্নতে]

‘পহ্যামি’ in Q. No. 11(b) Or

[11 নং (b) নাইবা প্রশ্নত]

[11 নং (b) অথবা প্রশ্নতে]

15. (a) Decline **any two** of the following : 1½×2=3

তলব যি কোনো দুটোর শব্দকাপ লিখঁ :

নীচের যে কোনো দুটির শব্দকাপ লেখো :

‘সাধু’ in দ্বিতীয়া dual

[দ্বিতীয়া বিভক্তিৰ দ্বিবচনত]

[দ্বিতীয়া বিভক্তিৰ দ্বিবচনে]

‘লতা’ in তৃতীয়া singular

[তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনত]

[তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনে]

‘রাজনু’ in সম্মী plural

[সপ্তমী বিভক্তিৰ বহুবচনত]

[সপ্তমী বিভক্তিৰ বহুবচনে]

‘তদু’ (তু) in পঞ্চমী singular

[পঞ্চমী বিভক্তিৰ একবচনত]

[পঞ্চমী বিভক্তিৰ একবচনে]

(b) Conjugate **any two** of the following : $1 \frac{1}{2} \times 2 = 3$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ধাতুৰূপ লিখা : ১২

নীচেৱে যে কোনো দুটিৰ ধাতুৰূপ লেখো : ১২

√অদ্ব in ল্যাথম্যু

[লট্টি বিভক্তিৰ থস্]

[লট্টি বিভক্তিৰ থস্]

√ই in লোট্টি হি

[লোট্টি বিভক্তিৰ হি]

[লোট্টি বিভক্তিৰ হি]

√ঘৰ in লৃঘৰ স্যতি

[লৃঘৰ বিভক্তিৰ স্যতি]

[লৃঘৰ বিভক্তিৰ স্যতি]

√শক্ত in ল্যাত্তি

[লট্টি বিভক্তিৰ তি]

[লট্টি বিভক্তিৰ তি]

(c) Name and expound **any two** of the following : $2 \times 2 = 4$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যাসবাক্য লিখি সমাসৰ নাম লিখা :

নীচেৱে যে কোনো দুটিৰ ব্যাসবাক্য লিখে সমাসেৰ নাম লেখো :

যথাবিধি ; গোশালা ; নীলোত্পলম্ব ; ব্রিলোচন :।

(d) Change the voice in **any one** of the following : 2

তলৰ যি কোনো এটাৰ বাচ্য পৰিৱৰ্তন কৰা :

নীচেৱে যে কোনো একটিৰ বাচ্য পৰিৱৰ্তন কৰো :

(i) নৰঃ বৃক্ষং ছিনতি।

(ii) তেন গ্রামঃ গতঃ।

(iii) বালিকা ক্রন্দতি।

(e) Define and illustrate 'অধিকরণ কারক'. (2+1=3)
 'অধিকরণ কারক' বৰ্ণনা আৰু উদাহৰণ দিয়াঁ।
 'অধিকরণ কারক'-এৰ সংজ্ঞা এবং উদাহৰণ দাও।

Or / নাইবা / অথবা

Give examples, in suitable sentences, of **any two** of the following : (1½×2=3)

উপযুক্ত বাক্যত তলৰ যি কোনো দুটাৰ উদাহৰণ দিয়াঁ :

উপযুক্ত বাক্যে নীচেৰ যে কোনো দুটিৰ উদাহৰণ দাও :

(i) অমি-নি-বিহুৰ্বা

(ii) ইত্থমূলকণে

(iii) জনিকর্ত্তঃ প্রকৃতিঃ

(iv) যস্য চ ভাবেন ভাবলক্ষণম্

(f) Give the resultant forms of **any two** of the following : (1×2=2)

তলৰ যি কোনো দুটাৰ নিষ্পত্তি কপ লিখা :

নীচেৰ যে কোনো দুটিৰ নিষ্পত্তি ক্লাপ লেখো :

(i) √বহু + শিচ্চ + লত্তি

(ii) √কথু + শিচ্চ + লত্তি

(iii) √ভুজ্জ + সন্ত + লত্তি

(iv) √লভ্ম + সন্ত + লত্তি

16. Translate into Sanskrit **any four** of the following sentences : (2½×4=10)

তলৰ যি কোনো চাবিটা বাক্য সংস্কৃতলৈ অনুবাদ কৰা :

নীচেৰ যে কোনো চারটি বাক্য সংস্কৃততে অনুবাদ কৰো :

(a) There is a beautiful garden around the school.

বিদ্যালয়খনৰ চাবিওফালে এখন সুন্দৰ ফুলনি আছে।

বিদ্যালয়েৰ চারদিকে একটি সুন্দৰ ফুলেৰ বাগান আছে।

(b) There was a poet named Kalidasa.
 কালিদাস নামেরে এজন কবি আছিল।
 কালিদাস নামে একজন কবি ছিলেন।

(c) What's your name? Where do you live?
 তোমার নাম কি? তুমি ক'ত বাস করা?
 তোমার নাম কি? তুমি কোথায় বাস করো?

(d) The two girls will go to Delhi tomorrow.
 ছোরালী দুজনী কাইলৈ দিল্লীলৈ যাব।
 মেয়ে দুজন আগামীকাল দিল্লী যাবে।

(e) The students want to ask questions to the teacher.
 ছাত্রসকলে শিক্ষকক প্রশ্ন শুধিবলৈ ইচ্ছা কৰিছে।
 ছাত্রসকলে শিক্ষক মহাশয়কে প্রশ্ন জিজ্ঞাসা করতে ইচ্ছা প্রকাশ কৰছে।

(f) You should not waste time idly.
 তোমালোকে অনর্থক সময় নষ্ট নকৰিব।
 তোমরা অনর্থক সময় নষ্ট কৰবে না।